

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie C - Número 55 / II Legislatura / Quart període

Dijous, 31 d'octubre de 1985

Comissió de Política Cultural

Presidència
de l'Illustre Sr. Joan Colomines

Proposició no de Llei
sobre l'Ensenyament del Català a l'Estranger

SUMARI

S'obre la sessió a un quart d'onze del matí.

Proposició no de Llei sobre l'Ensenyament del Català a l'Estranger (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació : I. Sr. Casanovas (ER) (p. 732).

Intervenien per a una qüestió d'ordre : I. Sr. Clotas (S) (p. 732), I. Sr. President (p. 732), I. Sr. Casanovas (ER) (p. 732) i I. Sr. Garriga (P) (p. 732).

Posició dels Grups no esmenants : I. Sra. Rúbies (CiU) (p. 733), I. Sr. Garriga (P) (p. 733) i I. Sr. Clotas (S) (p. 733).

Votació : *aprovada per unanimitat* (p. 733).

El debat del primer punt de l'ordre del dia fineix a dos quarts d'onze del matí.

La Proposició no de Llei sobre l'Ensenyament del Català a l'Estranger constitueix el punt primer de l'ordre del dia d'aquesta sessió, el debat de la qual s'inicia a un quart d'onze del matí. Presideix la sessió l'I. Sr. Colomines, acompanyat del Vice-president, I. Sr. González Navas i del Secretari, I. Sr. Aymerich. Assisteix la Mesa el Lletrat Sr. Vintró.

Hi són presents les Diputades i els Diputats membres de la Comissió I. Sr. Ariño, I. Sr. Borràs, I. Sra. Busquets, I. Sr. Camps i Vallejo, I. Sr. Descals, I. Sra. Ferrer i Casals, I. Sr. Jané, I. Sra. Rúbies, I. Sra. Sanabra, I. Sr. Sanclimens, I. Sr. Tico i I. Sr. Pont (en substitució de l'I. Sr. Vila i Fontcuberta), pel G. p. de Convergència i Unió; I. Sr. Clotas, I. Sr. Lorda, I. Sra. Lorente, I. Sra. Mata, I. Sr. Manuel Nadal, I. Sr. Soto i I. Sr. Terradellas, pel G. Socialista; I. Sr. Casals i Parral i I. Sr. Garriga, pel G. p. Popular; I. Sra. Vintró, pel G. p. del PSUC i I. Sr. Casanovas, pel G. p. d'Esquerra Republicana.

Proposició no de Llei sobre l'Ensenyament del Català a l'Estranger

El Sr. PRESIDENT : S'obre la sessió.

A l'ordre del dia d'avui hi ha dos punts; l'un és el debat i la votació de la Proposició no de Llei sobre l'ensenyament del català a l'estranger, i el segon és l'elaboració del Dictamen sobre el Projecte de Llei de Creació dels Consells Escolars. El primer punt és un punt obert a la premsa; el segon punt és un punt de treball que es fa a porta tancada.

Començarem pel primer punt. Té la paraula el representant d'Esquerra Republicana de Catalunya, per defensar la Proposició no de Llei, per exposar-la. Senyor Marçal Casanovas.

El Sr. CASANOVAS : Moltes gràcies, senyor President. El que ha portat al Grup d'Esquerra Republicana a fer aquesta Proposició ha estat el fet de constatar la diferència en què es troben els estudis de català a l'estranger, en comparació amb moltes altres llengües, que tenen el govern d'algun Estat sobirà que es preocupa d'avaluar els estudis fets a l'estranger en la seva llengua nacional, amb diplomes o amb títols expedits pels organismes oficials de la nació en qüestió.

A Catalunya, si bé hem aconseguit de donar oficialitat als estudis de català que s'imparteixen dins el nostre territori, no veiem que s'hagi fet el mateix amb els estudis de català que es fan a fora, tot i que és prou extens el nombre de països on s'ensenya —no veiem que s'hagi fet el mateix, almenys com a política generalitzada; pot ser que, en casos determinats, sí.

A més, l'ensenyament del català a l'estranger té unes característiques diferents al de la majoria de les altres llengües, perquè el català no s'ensenya solament en centres oficials, sinó que també es fa en gran quantitat de casals, associacions culturals on els catalans exiliats solen aplegar-se. Això fa que, si tal com espero, aquesta Comissió aprova la nostra Proposició, el reconeixement d'aquests estudis haurà de tenir un tractament divers, d'acord amb la categoria exigida en els diferents centres on s'ensenya.

Per exemple, el reconeixement dels estudis fets en filologia catalana en una universitat estrangera, potser n'hi hauria prou amb la simple homologació del títol estranger amb un títol de Catalunya, previ acord, naturalment, entre les dues universitats o els centres expedidors del títol o diploma.

En canvi, pel que fa al reconeixement oficial dels ensenyaments donats per entitats culturals diverses, s'hauria d'aplicar un sistema d'exàmens amb garanties. Fets a l'estranger, per exemple, i avaluats a Catalunya, que donessin lloc a un diploma de català elemental mitjà o superior, tal com abans, per exemple, feia la DEC a Catalunya, acció que va durar molt de temps.

És en aquest sentit que el nostre Grup proposa a la consideració de tots vostès aquesta Proposició —valgui la redundància—, que m'estalvi de llegir-los, perquè els considero suficientment informats.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Casanovas. Ara... No s'ha presentat el senyor...

(*L'I. Sr. Clotas s'aixeca per parlar.*)

El Sr. CLOTAS : Senyor President, és una qüestió d'ordre per conèixer l'opinió sobre una de les correccions que se'ns proposa, si és la més afortunada o la més adequada al text que inspirava la Proposició inicial, o si es pot trobar un verb més adequat. En el moment que diu : «posar en marxa», se substitueix per «establir». Jo no sé si seria més correcte dir «engegar», en lloc d'establir, que té una connotació diferent a «posar en marxa».

El Sr. PRESIDENT : Molt bé. Això, potser hauríem de preguntar-ho als qui van presentar la Proposició no de Llei, a veure si respon ben bé a l'esperit, i, sobretot, al senyor Casanovas, que en aquestes qüestions ja és un hàbil expert.

(*L'I. Sr. Casanovas s'aixeca per parlar.*)

El Sr. CASANOVAS : Senyor President, és veritat; jo no havia llegit encara —ara la llegeixo— la proposta d'esmena de correcció lingüística i, evidentment, nosaltres preferiríem el «posar en marxa», és a dir, «engegar», que no pas «establir». Establir, es poden establir les normes, i no posar-se en marxa fins d'aquí a dos anys, eh? «Posar en marxa la instrumentació adequada».

El Sr. PRESIDENT : Molt bé, moltes gràcies. (*L'I. Sr. Garriga demana per parlar.*) Senyor Garriga? Per a una qüestió d'ordre, senyor Garriga? Digui, digui.

El Sr. GARRIGA : Perdó, en el mateix sentit, senyor President, i per sotmetre a la consideració del Ponent, dins l'esmena lingüística, més avall es parla de les proves a les quals s'hagin sotmès «puguin rebre», quan a l'original diu : «rebin». El fet de «poder» és diferent de l'automatisme que comporta la paraula «rebre». Jo voldria, només, posar això en consideració del Ponent, si aquesta esmena —que jo crec que té una certa importància—, l'accepta o no.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Molt bé, moltes gràcies, senyor Garriga. (*L'I. Sr. Casanovas demana per parlar.*) Senyor Casanovas? Digui, digui.

El Sr. CASANOVAS : Moltes gràcies, senyor President. Sí, evidentment, això hauria de ser «rebin»; ha de ser una cosa automàtica, i no una possibilitat. O sigui que, si superen les proves, «rebin» el corresponent diploma o certificat del que sigui, no que el «puguin rebre». Que el «rebin».

El Sr. PRESIDENT : Molt bé; tots els Grups parlamentaris estan d'acord amb aquestes modificacions sobre les modificacions fetes a les aportacions que s'havien fet? Tots hi estan d'acord. Molt bé, doncs, llavors, això serà comunicat. Senyor Lletrat, ho comunica, eh? Aleshores, no havent-se presentat

cap esmena, els Grups parlamentaris que vulguin intervenir tenen deu minuts per posicionar-se sobre aquesta Proposició no de Llei.

La senyora Maria Rúbies, del Grup de Convergència i Unió, té la paraula.

La Sra. RÚBIES : Gràcies, senyor President.

Nosaltres hem de dir que trobem encertada la Proposició no de Llei que ha presentat el Grup d'Esquerra Republicana i, per tant, hi votarem a favor.

Nosaltres creiem que és positiu el reconeixement que es faci a la facultat, que pugui tenir el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per homologar els estudis de llengua catalana als diversos nivells que es facin a l'estranger. Aquest és un dels arguments pels quals nosaltres hi votarem a favor, perquè creiem que això és totalment positiu.

En segon lloc, nosaltres creiem que l'homologació dels estudis fets a l'estranger no presentarà cap mena de dificultats al Departament d'Ensenyament amb el Ministeri d'Afers Estrangers, ja que es tractarà d'un mandat parlamentari i que afecta una actuació exclusiva de l'autonomia catalana. Per tant, també és un motiu pel qual nosaltres hi votarem a favor, perquè en aquest cas és una cosa de sobirania plena, amb la qual no ha d'interferir cap consideració, diguem-ne, del Ministeri d'Afers Estrangers.

Considerem també que això serà un pas més, en un sentit diferent, però amb un denominador comú amb el que s'està fent, ja; ja s'ha endegat un procés per a l'homologació dels títols de català que es donen a les comunitats autònomes balear i del país valencià, amb què el Departament d'Ensenyament ja ha tingut contactes i trobades a fi d'homologar els títols que donen aquestes tres comunitats autònomes, de cara, sobretot, a les oposicions que es fan a institut, etcètera.

Per tant, creiem que això és un pas extensiu d'una altra índole, però en el mateix sentit. A més a més, també, ja el Departament d'Ensenyament ha fet l'homologació amb altres títols que es donen en altres comunitats autònomes que no són ni la valenciana ni la de les illes, de Mallorca, per exemple. En aquest cas, m'és grat citar que això, encara que s'hagi fet en casos particulars, hi ha una escola universitària, que està a Alcalà de Henares, on es dona un programa de català que, després, els qui allí es formen, els professors d'EGB, vénen a Catalunya, també se'ls pot convalidar aquests estudis, que són d'una escola universitària. En aquest sentit, creiem que aquesta Proposició no de Llei fa extensiu a l'exterior el que aquí ja es ve fent.

I, en darrer terme, nosaltres preveiem que el Departament

d'Ensenyament haurà d'informar-se, a través dels diversos consultats acreditats a Barcelona, de quins són els centres que facin, realment, estudis de català, que es pugui realment conèixer els programes, que es pugui conèixer l'abast de les proves i que, aleshores, el Departament d'Ensenyament pugui endegar, en el sentit d'aquest mandat parlamentari, si és aprovada aquesta Proposició no de Llei avui al Parlament.

Per tots aquests motius, senyor President, senyores i senyors Diputats, nosaltres votarem afirmativament.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies. (L'I. Sr. Garriga demana per parlar.) El senyor Garriga té la paraula.

El Sr. GARRIGA : Gràcies, senyor President. Per manifestar, també, que el nostre Grup votarà favorablement aquesta Proposició no de Llei, perquè pensem que també s'ha d'esperonar les universitats estrangeres i les diferents seccions de filologia romànica —com han fet altres països, com són un exemple l'Aliança Francesa, el British Council—, portar a tots els països el coneixement de la nostra llengua i del fet cultural català. En aquest sentit, pensem que és important aquesta Proposició no de Llei i, com he dit abans, el nostre Grup la votarà favorablement.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Garriga. Pel Grup Socialista, el senyor Clotas.

El Sr. CLOTAS : Gràcies, senyor President, molt breument, per manifestar que el Grup Socialista donarà suport a aquesta Proposició no de Llei presentada pel Grup d'Esquerra Republicana, i creu enormement positiu que, aquells estudis de català fets a l'estranger que adquireixin els nivells suficients per poder ser homologats amb la normativa que estableixi el Govern de la Generalitat, puguin ser definitivament homologats.

Per tant, donarem suport a aquesta Proposició.

El Sr. PRESIDENT : Moltes gràcies, senyor Clotas. No havent-hi cap més Grup present a la sala, ja podem passar a les votacions.

Les senyores i els senyors Diputats que estiguin a favor de la Proposició no de Llei, que aixequin la mà.

Els qui hi estiguin en contra?

Els qui s'abstinguin?

Aquesta Proposició no de Llei ha estat aprovada per unanimitat.

(El debat del primer punt de l'ordre del dia fineix a dos quarts d'onze del matí.)

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

- 1.— La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.
- 2.— La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.
- 3.— El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Diari, però sense dret als exemplars no rebuts.
- 4.— L'Administració del Diari pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

carrer núm.

telèfon població

districte postal

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

desitja subscriure's a

☐ { DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA i al
BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

(subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions impreses adjuntes, a partir del dia de de

fins al 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per (gir / taló al portador) núm. la quantitat de pessetes

..... de de 198

Signatura

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, Palau del Parlament,
Parc de la Ciutadella, Barcelona-3

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA. Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya, Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300 62 63. Subscripció anual: 4.000 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*: 7.700 pessetes. Número solt: 90 pessetes.
Imprès per Multitext, Diputació, 113-115, 08015 Barcelona.

Dip. Leg. B-3468-82